

Forfatter: Schandorph, Sophus

Titel: Udrag fra EN ENKESTAND

Citation: Schandorph, Sophus: "Fortællinger", i Schandorph, Sophus: *Fortællinger*, 1901, s. 36.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schandorph01val-shoot-idm139737874567952/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Fortællinger

Mand indhyllet i en Pels, hvis opsmøgede Krave ganske skjulte hans Ansigt. Han stod og talte med Husets Tjenestefolk.

— Det er, som jeg siger, Hr. Forvalter, sagde Hans Peter og løflede sin laadne Hue for at klø sig i Hovedet; det kan ikke være bar Gudfrygtighed, der gør Fruen saa dvask. Ellers har hun jo været en flink Kone at tjene, men nu er hun færdig at æde en, naar man snakker om rigtig alvorlige Ting. Vi havde jo mange gode saltede og røgede Sulevarer med fra Landet, og havde vi ikke haft det, var jeg saamænd aldrig taget til Købstaden, for det er nogle farlig simple Madsteder her er. Men Rotter er der i Kælderen, og da jeg nu, lige før man ventede denne bøvede Jule-tid, bad Fruen, om jeg maatte se at faa en Rottehund, saa saa' hun paa mig, som hun ikke vidste, hvad en Rottehund var. Og da jeg saa sagde: Vi gaar jo nu Madtiden i Møde, blev hun — aa saa gal — og begyndte at lægge ud for mig, som hun kunde være en Degn. Jeg sagde, at jeg kunde godt huske det meste af min Bibel, om ogsaa jeg havde glemt det af Katekismussen, kom kommer foran og bagefter: Hvad er det? Svar; men hun gik og smæk Døren i for mig.

— Ja, faldt Ane ind, og tror Forvalteren, at jeg har faaet Lov til at bage saa meget som en Klejne til Højtiden? Fruen svarede mig, at det var bedre, jeg sørgede for min Sjæl end for mit Legeme. Jeg ræsonnerte alligevel indvendig som saa: Sjælen søger Vorherre nok for, men maa jeg rigtig selv sørge for Legemet.

— Men hvad tager hun sig da for hele den udslagne Dag? spurgte Manden i Pelsen.

— Ja det maa Forvalteren nok spørge om, sagde Ane. Ligner det noget for et ungt Fruentimmer aldrig at tage saa meget som en Hose i Haanden at stoppe? Tog jeg mig ikke af det, stak sgu alle hendes ti Tæer ud i Støvlesauderne. Nej enten sidder hun og gransker og glør ud i Haven, eller ogsaa læser hun. Somme Tider spiller hun ved Klaveret, men det er altid i en Tone, som om man skulde til Begravelse. I gamle Dage ude paa Landet, naar jeg kunde høre hende spille, og de dansede til inde i Havestuen, saa kunde det dog muntre en ude i Køkkenet.

— Ja vi fik os saamænd somme Tider en Hamborgerskotsk derude, Ane, sagde Hans Peter vemodigt. Man behøver da ikke at blive saa dvask, fordi man bliver gudfrygtig. Henne hos Apotekerens gaar de jo ogsaa i Kirke hver Højtid, men bagefter gør

de et farligt Bavl med Middagsbespisning og Dans. De har ædt fem Kalkuner paa fire Dage og . . .

— Men tror I ikke? afbrød Povlsen, — jeg mener . . . kommer Præsten meget her i Huset?

— Jo, svarede Hans Peter, han har da været her et Par Gange, men det er ikke for det: han er jo Enkemand og sidder i et godt Levebrød.

— Ja, men jeg tror nu, han er vidtløftig, bemærkede Ane.

— Jeg vil dog prøve paa at tale med hende, sagde Povlsen og vendte sine Skridt hen mod Huset. Da han var noget borte, sagde Hans Peter:

— Det var en Mand for Fruen.

— Det er sikkert, sagde Ane, for det er en bestemt Mand, som kunde holde hovede til at tage noget i Hænderne.

Da Povlsens Banken lød mod Fruens Dagligstueør, fór hun opskræmet i Vejret med et Skrig, og da den høje Skilkelse stod ukendelig i Mørket, udbød hun, endnu under Paavirkning af sin Hallucination: Hr. Pastor — Tak — fordi De kom!

— Ingen Aarsag, det er kun mig, sagde Povlsen tørt.

Det gav et Ryk i Cecilie som i en, der pludselig vækkes. Hun blev saa bange for Povlsens Stemme, at hun ikke havde Kraft nok til at blive vred eller frastødende. Paa vanlig Vis faldt hun da sammen i mat Indolens og sagde:

— Da vi sidst saas, troede jeg . . .

— At det var for sidste Gang. Aa ja, jeg havde nær troet det samme, Frue. Men saa syntes jeg, at vi havde oplevet saa meget sammen, at vi, før vi skiltes, maatte tale fra Læderet. Jeg har ondt ved det ligesom De, men det maa dog ske.

Fru Cecilie var saa sky til Mode, at hun følte sig fristet til at bede Povlsen om at ile stille. Hun gjorde et mislykket Forsøg paa at lægge Fornemhed ind i følgende Replik: . . . Jeg forstaar — jeg véd ikke, hvad De mener, men den kom ynkelig klynkende frem.

— Ikke? Har De da glemt, hvor venlig De i sin Tid indbød mig til at besøge Dem her i S. den Dag, vi skiltes paa Landevejen? Om De har givet mig Grund til at anse mig for velkommen hos Dem de to sidste Gange, vil jeg overlade til Dem selv at afgøre.

Fru Cecilie svarede i et forkælet Barns guavne, grædevorne Tone: